

Najaarsrapportage 2008.

Emmeloord, september 2008.

Aan de gemeenteraad.**INLEIDING**

In de voorjaarsrapportage 2008, heeft ons college in de algemene beschouwingen een visie neergelegd over normalisatie en verbijzondering. Normalisatie en verbijzondering van onze strategie, bedrijfsvoering en begroting. De rode draad van deze visie was duurzaamheid voor nu en de toekomst van onze gemeentebegroting en de vertaling daarvan naar de middellange termijn. Een gemeente die haar lopende zaken op orde heeft en daarbij nieuwe kansen creëert en aanpakt. In deze najaarsrapportage bouwen wij daarop voort. In het bijzonder geven wij u daarbij aan hoe de uitkomsten van de afwegingen binnen de gemeenteraad geborgd zijn in de thans voorliggende begroting 2009 (-2012). Naar onze mening zullen wij ons, vooral in de gemeenteraadsvergadering, met elkaar daarop kunnen richten bij de aanstaande begrotingsbehandeling. In de bestuursrapportage zijn de consequenties weergegeven van moties die bij de voorjaarsrapportage zijn aangenomen en waarvan de uitwerking financiële consequenties met zich meebrengen. Uiteraard moeten andere zaken niet uit het oog worden verloren, maar daarvoor kunnen vooral de commissievergaderingen het podium zijn. Om aan de raadsdiscussie handen en voeten te geven, hebben wij in deze najaarsrapportage algemene financiële beschouwingen opgenomen. Het college wil op deze wijze benadrukken dat de kadervorming en –stelling voor de komende meerjarenbegroting moet passen binnen de financiële mogelijkheden van deze gemeente en tevens passend, aantrekkelijk en verantwoord moet zijn voor onze inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden.

De opbouw van de najaarsrapportage is als volgt:

	<u>Pagina:</u>
I. PROGRAMMABEGROTING 2009 (-2012) Aanbiedingsbrief	1
II PROGRAMMABEGROTING 2008 (- 2012)	6
1. Bestuursrapportage	6
2. Voortgang bestaand beleid/kredietbewaking	23
3. Niet gepland beleid	31
4. Verwerking moties voorjaarsrapportage 2008	32
5. Voortgang nieuw beleid	33
6. Bestemming vrijvallende middelen	33
III RESUMÉ EN VOORSTELLEN	33
BESLUIT	35
BIJLAGE	
Niet gepland beleid, reeds in uitvoering	37
Voortgang nieuw beleid	38

I. PROGRAMMABEGROTING 2009 (- 2012)

Aanbiedingsbrief

Inleiding

Met de keuze voor duurzaamheid in het begrotingsbeleid neemt gemeente Noordoostpolder verantwoordelijkheid naar haar inwoners en bedrijven voor nu en de toekomst. Verantwoordelijkheid voor dat wat er in deze gemeente is opgebouwd en ook verantwoordelijkheid voor doorontwikkeling en vernieuwing. Het goed zorgen voor wat er al is en het oppakken van nieuwe ontwikkelingen en taken moet passen binnen de financiële mogelijkheden. In de voorjaarsnota is dit normaliseren en verbijzonderen. Het proces van normaliseren en verbijzonderen heeft als basis gediend voor het opstellen van de thans voorliggende begroting.

Actualiteit: ontwikkelingen wereldeconomie

Nu wij een half jaar na het vaststellen van de voorjaarsrapportage de begroting 2009 – 2012 aanbieden, is er in de wereldeconomie veel veranderd. Iedereen heeft of krijgt te maken met de gevolgen van de gewijzigde vooruitzichten van de financiële en reële economie.

De economie van Noordoostpolder

Gemeente Noordoostpolder heeft met de normalisatie- en verbijzonderingkoers nadrukkelijk gekozen voor een veilige financiële haven, van waaruit ook bij zwaar weer, verantwoord kan worden vertrokken voor het invulling geven aan onze verantwoordelijkheid naar inwoners en bedrijven op het gebied van bijvoorbeeld onderwijs en educatie, sociale zekerheid, sport en recreatie, volksgezondheid, veiligheid, wonen en openbare orde en veiligheid. Door de ontwikkelingen in de wereldeconomie moeten de vruchten van deze ingezette koers naar verwachting eerder worden geplukt dan was voorzien.

Het achterblijven van aanwas van ons inwoneraantal en van de realisatie van nieuwbouwwoningen heeft gevolgen voor bijna alle gemeentelijke activiteiten. Alle gemeentelijke voorzieningen moeten immers zijn afgestemd op vraag, behoefte en wettelijke normen. Minder (sterke) groei van het aantal inwoners betekent ook minder (sterke) groei van het gebruik van de openbare ruimte, behoefte aan mogelijkheden voor sport en recreatie, scholing en educatie, kunst en cultuur, maar ook minder omzetgroei van de middenstand en minder potentieel aan arbeidskrachten voor bedrijven en instellingen in Noordoostpolder. Kortom, minder economische groeivoorzichten in onze gemeente dan waarnaar in het recente verleden werd gestreefd. Het college streeft er naar om binnen de mogelijkheden zoveel als mogelijk van haar ambities waar te maken.

Een valkuil voor gemeenten is het aanhouden van grote hoeveelheden grondposities voor realisatie van woningbouw en bedrijventerreinen. De grondposities van Noordoostpolder zijn de afgelopen twee jaren drastisch afgenomen doordat er veel gronden zijn verkocht. Daarnaast is de reserve grondexploitatie substantieel toegenomen. Per saldo kan worden vastgesteld dat als de economische tegenwind aanwakkert, dit voor gemeente Noordoostpolder op een ongunstiger moment had kunnen komen. Het is daarom van groot belang voor de nabije toekomst gedegen onderzoek te doen, voordat wordt besloten de grondposities weer substantieel uit te breiden.

De kaderstelling

De gevolgen van de alom doorwerkende kredietcrisis zijn lastig te voorspellen. Gemeente Noordoostpolder heeft zich door de gevaren koers totnogtoe, laten kennen als een gemeente die het vertrouwen van haar inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden waard is. De reservepositie is op orde en voor het optimaliseren van de exploitatie hebben wij de wind goed in de zeilen. Bij de voorjaarsrapportage hebt u als raad ons college daarvoor de kaderstelling meegegeven. Een substantieel deel van deze kaders, die verder worden uitgewerkt in de vorm van beleidsnota's, is verwerkt in de begroting.

Van de instrumenten die bij de voorjaarsnota zijn aangewezen om te leiden tot financiële normalisatie, zijn de volgende onderdelen geheel of gedeeltelijk tot beleid gemaakt:

1. de meerjarenbegroting is teruggebracht van 5 naar 4 jaren;
2. activa met een economisch nut worden afgeschreven over het aantal jaren dat gebruik wordt gemaakt van de investering;
3. de nieuwe investeringen worden (in principe) niet meer vergezeld van een afschrijvingsreserve;
4. investeringen in en aan de openbare ruimte worden in beginsel niet afgeschreven, maar in één keer ten laste van de exploitatie gebracht;
5. er is een stringentere scheiding aangebracht tussen incidentele en structurele lasten;
6. ongewenst gebruik van reserves en voorzieningen is teruggedrongen;
7. de vermenging tussen de reguliere exploitatie en grondexploitatie is opgeheven, dan wel teruggedrongen;
8. voor investeringen met een maatschappelijk nut, zoals bruggen, duikers en dergelijke, die grootonderhoud overstijgen en waar dus geen voorziening voor gevormd mag worden, wordt een "reserve vervanging kunstwerken" ingesteld;
9. rekeningoverschotten worden niet meer automatisch aan de reserve beleidsplan toegevoegd. Beoordeeld wordt of dit voor (achterstallig) onderhoud dient te worden aangewend of dat het resultaat aan de reserve beleidsplan wordt toegevoegd. Hierbij wordt een begrotingsoverschot (vooraf) gelijkgesteld aan de gecalculerde hoeveelheid rekeningoverschot.

Programmabegrotingsdoelstellingen

Zowel het college als uw raad heeft uitgesproken dat het bestaande voorzieningenpallet goed moet worden beheerd, onderhouden en op een aantal punten moet worden uitgebreid. Het gaat om de reguliere taken zoals deze per programma in deze begroting zijn verdeeld. In deze begroting zijn voorwaarden geschapen die het mogelijk maken om significante vorderingen te maken met het wegwerken van achterstallig onderhoud in en aan de openbare ruimte. Voor wegen, straten en pleinen, bermen, openbare verlichting, duikers en dergelijke wordt de komende vier jaren ruim € 7 miljoen extra geïnvesteerd. Voor jeugd- en gezin zijn conform regeringsdoelstelling extra middelen opgenomen voor jeugdcentra en coördinatie en integratie van een lokale jeugdketen. Ter bevordering van de weerbaarheid en ontwikkeling van onze lokale economie zijn extra middelen opgenomen voor promotie en acquisitie naar ondernemers binnen en buiten de gemeentegrenzen.

Het onderzoeken, ontdekken en exploiteren van nieuwe bestemmingen hoort daar ook bij. Hierbij valt te denken aan de realisatie van een nieuw Emmeloord-Centrum, Emmelhage, Integraal Gebiedsgericht Werken, project Andere Overheid, de Golfbaan, de Wellerwaard, het Masterplan Sport, Vilavie (seniorenstad), het Randmeer, het Windmolenpark, ontwikkeling glastuinbouw en het anticiperen op de gevolgen van het niet aanleggen van de Zuiderzeelijn door het Rijk.

De begrotingsresultaten op hoofdlijnen

In tegenstelling tot het gevoerde beleid in de afgelopen jaren, is er voor gekozen om de NOP-norm niet te hanteren. De NOP-norm houdt in dat een (meerjaren)begroting voor het eerste jaar sluitend is, maar voor het laatste jaar van de meerjarenbegroting een tekort laat zien van maximaal € 450.000. De motivatie onder de NOP-norm was dat het samenstellen van een volgende begroting telkens weer mee zal vallen, omdat de economische groei steeds beter is dan verwacht. Totnogtoe is deze stelling in de praktijk houdbaar gebleken. Nu de mogelijkheden aanwezig zijn om een sluitende (meerjaren)begroting aan te bieden, is de NOP-norm voor nu uitgezwaaid. Door een meevallende algemene uitkering voor 2009, het uitstel van een aantal (grote) investeringen en het in gang zetten van de normalisatie en verbijzondering van de (financiële) begroting liggen er thans begrotingsresultaten voor u, die vertrouwen geven.

De (meerjaren)begroting is sluitend voor alle jaren en wordt aangeboden met de volgende verwachte jaarresultaten:

2009: overschot:	€	5.352
2010: overschot:	€	38.582
2011: overschot:	€	52.902
2012: overschot:	€	19.143

Op basis van eerdere besluitvorming door uw raad zijn in deze resultaten de financiële gevolgen verwerkt van de realisatie van een nieuwe sporthal in Emmeloord (eerder betiteld als evenementenhal).

De meest opvallende gevolgen en resultaten van de financiële normalisatie en verbijzondering in deze begroting zijn:

1. alle binnen de meerjarenperiode geplande investeringen in de (buiten)sport worden geactiveerd. De kapitaallasten hiervan zijn in de begroting verwerkt;
2. de vooraf geplande instelling van afschrijvingsreserves voor deze investeringen zijn hierdoor overbodig geworden en vallen derhalve in de Reserve Beleidsplan vrij. Het gaat om € 2.220.000 (€ 855.000 + € 1.365.000);
3. investering in de gymzaal Tollebeek wordt geactiveerd. De kapitaallasten hiervan zijn in de begroting verwerkt;
4. hierdoor valt € 800.000 in de Reserve Beleidsplan vrij;
5. de aanwezige activa openbare ruimte zijn in één keer afgeschreven. Dit kost € 1,2 miljoen. De dekking is gevonden in de vrijvallende middelen vanuit Masterplan Sportinvesteringen en de gymzaal Tollebeek;
6. in de begroting levert dit een structureel voordeel op van € 140.000;
7. het ontwikkelingsfonds stimulering werkgelegenheid is nu in de exploitatie geplaatst. Dit betekent een extra structurele last van € 200.000;
8. in de Reserve Beleidsplan valt hierdoor éénmalig € 800.000 vrij;
9. de kosten van de projectleider Wellerwaard worden standaard bij de jaarrekening gedekt uit het project, begrotingstechnisch gebeurt dat vanaf 2009. In de exploitatie levert dit een structureel voordeel op van € 75.000;
10. in verband met de concentratie van grote investeringen rondom het jaar 2011 is er voor gekozen in de exploitatie éénmalig € 100.000 in te boeken wegens meevallende kapitaallasten door opschuiven in de tijd van alle investeringen als totaal;
11. er worden voor de meeste onderhoudsgebieden in en aan de openbare ruimte voorzieningen opgenomen in de begroting 2009 en verder;

12. voor het wegwerken van achterstallig onderhoud in en aan de openbare ruimte (bruggen, duikers en dergelijke) wordt:
- a. in 2009 éénmalig een storting gedaan in de reserve kunstwerken openbare ruimte van € 278.000;
  - b. in 2010 éénmalig een storting gedaan in de reserve kunstwerken openbare ruimte van € 100.000.

In de voorjaarsrapportage hebben wij – naast de bovengenoemde financiële verbijzonderings- en normalisatieacties - vooral ingestoken op de inhoudelijke normalisering en in beperkte mate op inhoudelijke verbijzondering.

Bij de inhoudelijke normalisering was het vertrekpunt in ons denken dat over enige jaren beheer en onderhoud afdoende moeten zijn geregeld, met daarnaast accenten door investeringen te doen in bereikbaarheid, centrumvoorzieningen, masterplan sport, glastuinbouw NLR en Geomaticapark, Corridor, Promotie Schokland en mens en milieu. De inhoudelijke verbijzondering richtte zich op onder andere Vilavie en Randmeer. Deze voorstellen hebben waar mogelijk een plek gekregen in de begroting 2009 (-2012).

De ontwikkelingen gaan echter snel, zowel maatschappelijk als politiek. Er hebben zich vanaf de vaststelling van de voorjaarsrapportage in juni 2008 diverse ontwikkelingen aangediend die van groot belang zijn voor - de verdere ontwikkeling van - onze gemeente.

Wat betreft het inhoudelijk normaliseren melden wij u in ieder geval dat wij zeer recentelijk met een wijziging in de wetgeving inzake onkruidverdelging zijn geconfronteerd, met grote (financiële) gevolgen voor onze gemeente. Ook op het gebied van inhoudelijk verbijzonderen hebben zich ontwikkelingen aangediend die wij op dit moment in overweging hebben. Deze ontwikkelingen hebben wij niet meer kunnen verwerken in de nu voorliggende programmabegroting 2009.

In dit overgangsjaar met flinke (financiële) wijzigingen is het van belang doordachte afwegingen te blijven maken. In aanvulling op de begroting 2009 wordt u daarom in december 2008 een vervolgvorstel voorgelegd dat enerzijds rekening houdt met de ingezette koers van inhoudelijke en financiële normalisatie en anderzijds antwoord moet geven op deze recente ontwikkelingen, verbijzondering dus. In de voorjaarsrapportage is aangegeven dat bij verbijzondering voor wat betreft de financiën de lijn zal worden gevolgd dat nieuwe beleid/investeringen mogelijk worden gemaakt door "nieuw voor oud" of door extra inkomsten.

Algemene Reserve

Door de toegenomen taken van gemeenten en sterk toegenomen uitgaven van het Rijk is de omvang van de begroting de laatste jaren substantieel gestegen. Het niveau van € 100 miljoen wordt nu gehaald, daar waar het tot voor kort nog € 80 miljoen was. De bestaande nota reserves en voorzieningen volgend, zou de algemene reserve worden aangevuld tot € 10 miljoen. Na de verlaging van € 5 miljoen vorig jaar kan dit wat bijzonder overkomen. Toch vindt het college dit goed uit te leggen, want naast de in korte tijd sterk gegroeide begroting zijn de economische vooruitzichten significant anders dan anderhalf jaar geleden. Zonder te vervallen in een overdreven mate van behoedzaamheid, kan in het licht van de ontwikkelingen van de financiële wereldeconomie, de zeer sterk gestegen grondstof- en voedselprijzen en de hogere inflatie, niet worden volstaan met het roepen vanaf de zijlijn. De uitwerking die deze ontwikkelingen in de nabije toekomst op de gemeentefinanciën hebben, kan niemand schatten. Dát er uiteindelijk effecten naar Nederland en dús ook naar Noordoostpolder door zullen sijpelen, moet als zeer waarschijnlijk worden gezien. Dit kan mede worden gezien in het perspectief van samen de trap op, samen de trap af. De algemene reserve wordt in de begroting 2009 verhoogd van € 8 naar € 10 miljoen.

Kanttekening

Naast de gunstige ontwikkelingen is er bijzondere aandacht voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. De realisatie van begrotingsdoelstellingen vereist een adequate bestuursdienst. De afgelopen jaren is het echter lastig gebleken hier goede invulling aan te kunnen geven. De arbeidsmarkt is krap en gemeenten hebben moeite om de bestaande bezetting adequaat te houden. Noordoostpolder vormt daarop geen uitzondering. In deze begroting is financiële ruimte opgenomen om de bestaande medewerkers beter te kunnen vasthouden en tevens eenvoudiger nieuwe medewerkers te kunnen aantrekken.

Daarnaast is de omvang van de personele bezetting en de mogelijkheid extern kennis en advies in te kopen niet op alle onderdelen meegegroeid met de groei van het gemeentelijke takenpakket. Het komende jaar zal worden onderzocht welke instrumenten kunnen helpen tot het opheffen van knelpunten.

Prinsjesdag

Het kabinet heeft in september een Miljoenennota gepresenteerd, waarbij wordt uitgegaan van (een beperkte) economische groei, een matige inflatie en een forse injectie voor het onderwijs en de infrastructuur. Voor het bedrijfsleven worden de lasten op een aantal terreinen verlicht. De mogelijke consequenties van de economische storm, die zich in Nederland nu nog tot een financieel economische storm beperkt, en nog niet is uitgewaaid, konden daarbij niet meer worden meegenomen. Voor de gemeenten betekent de Miljoenennota éénmalig een sterk verhoogd accres in de algemene uitkering van 2009. Hiermee is geen rekening gehouden in deze begroting.

Conclusie

Het gevoerde beleid van gemeente Noordoostpolder over de afgelopen jaren en de ingezette koers van normalisatie en verbijzondering loopt in positieve zin vooruit op de (mondiale) economische ontwikkelingen. De begroting en balans zijn op orde en worden verder aangepast aan de wensen, behoeften en eisen van vandaag en morgen.

II-1. PROGRAMMABEGROTING 2008

Inleiding

Via de voor- en najaarsrapportages maken wij inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn met betrekking tot de voortgang van plannen en activiteiten die zijn opgenomen in de programmabegroting 2008. In het onderdeel kredietbewaking worden de totnogtoe bekende onder- en overschrijdingen van budgetten aangegeven.

Bestuursrapportage (Burap)

In de budgetcyclus is de bestuursrapportage als onderdeel van de voor- en najaarsrapportage opgenomen. Het doel van de bestuursrapportage is het tussentijds inzicht geven in de belangrijkste beleidsinhoudelijke en financiële ontwikkelingen. De tussentijdse rapportage maakt het mogelijk enerzijds om de raad te informeren over majeure projecten en ontwikkelingen en anderzijds in geval van afwijkingen en onvoorziene ontwikkelingen bij te kunnen sturen. In die zin vormen zij een instrument op hoofdlijnen.

Er is hierbij nadrukkelijk gekozen om de bestuursrapportage onderdeel te laten uitmaken van de voor- en najaarsrapportage en niet als een afzonderlijk instrument te presenteren.

1. PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Openbare orde en veiligheid

De volgende werkzaamheden hebben plaatsgevonden in het eerste half jaar van 2008:

- Maatschappelijk convenant Schokkerbrink;
- Notitie sluitingstijden horeca;
- Samenwerkingsovereenkomst Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan;
- Terugdringen overlast omgeving De Deel;
- Provinciaal overleg IVB-beleid;
- Adoptieplekken hangjongeren.

Rampenbestrijding

De rampenorganisatie is in de eerste helft van 2008 vier maal operationeel geweest. Bij de brand van de voormalige Greenerygebouwen in Kraggenburg en bij branden aan de Technieweg, Aakstraat en Cornelis Dirkszplein (Residentie Meeuwenstaete) te Emmeloord. De waarde van een goede preparatie is weer eens onderstreept. Er is een evaluatie geweest en er worden verbeterpunten doorgevoerd.

Ook heeft in het derde kwartaal een doorlichting plaatsgevonden van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) van de rampenbestrijdingsorganisatie in de regio (de zogenaamde AOR-doorlichting). Het inspectierapport zal te zijner tijd aan u worden voorgelegd.

Brandweer

De beleidsontwikkeling van de brandweer is in 2008 gericht op eventuele ontvlechting van de Brandweer Noordoostpolder uit de gemeente en de voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming alsmede de invlechting binnen de Brandweer Flevoland.

2. PROGRAMMA OPENBARE WERKEN

Nota industrielawaai Noordoostpolder

De Conceptnota Industrielawaai Noordoostpolder is gereed. Deze zal eind 2008 aan de raadscommissie worden aangeboden. Vervolgens gaat de nota de inspraakprocedure in en wordt deze vastgesteld.

Verkeersmaatregelen

Verkeersveiligheidsplan

De gemeente ontvangt vanaf 2008 van de provincie middelen (€ 28.000) voor verkeersveiligheidsbeleid. Dit was niet voorzien. Voor de aanwending van deze middelen dient verantwoording afgelegd te worden aan de provincie. Er is inmiddels een verkeersveiligheidsuitvoeringsplan opgesteld.

Nota verkeersbebording en bewegwijzering

Eind 2008 wordt uw raad een beleidsnota ter vaststelling aangeboden voor verkeersbebording en bewegwijzering. Het doel is beleid te formuleren voor het plaatsen en instandhouden van verkeersborden en bewegwijzering. Inmiddels is de inventarisatie van de bebording uitgevoerd voor de hele gemeente en ingevoerd in het beheersysteem.

Rondweg Ens

Op 23 april 2008 is er een informatieavond geweest en vinden er ambtelijke overleggen plaats tussen provincie, gemeente en vertegenwoordigers van Ens. Door het college van Gedeputeerde Staten en ons college is gekozen voor de Noordelijke variant. Op dit moment vindt op gemeentelijk initiatief een onderzoek plaats naar een nog noordelijker variant.

Grachten en waterpartijen (stedelijk water)

Het baggeren van de stadsgracht en de haventjes in Revelsant is gestart. Deze werkzaamheden worden voor het eind van het jaar afgerond.

Het waterschap draagt € 170.000 bij in de kosten van het baggeren en inrichten van de oevers. Deze bijdrage was niet voorzien.

De steigerdekken van de steigers voor de scheepvaart aan de Zuiderkade en nabij de Tollebekerbrug verkeren in een zeer slechte staat. Vervanging is met het oog op de veiligheid voor de gebruikers noodzakelijk.

De opbouw van de buiten gebruik zijnde ophaalbrug Europalaan/Espelervaart zal eveneens vanuit het oogpunt van veiligheid worden verwijderd. Omdat hiervoor op dit moment geen middelen beschikbaar zijn, worden deze werkzaamheden in 2009 uitgevoerd.

Reconstructie Sterrenbuurt fase A

De voetgangersbrug over de Urkerweg is gesloopt. Tijdens de sloop is onverwacht asbest in de constructie aangetroffen. Op de constructietekeningen was dit niet weergegeven; ook was dit niet zichtbaar vanaf de buitenzijde.

Dit levert een onverwachte kostenpost op van ca. € 71.000. Bij het verdere verloop van de reconstructie zal blijken of dit tot een overschrijding leidt van het krediet.

Begraafplaatsen

De uitbreiding van de begraafplaats in Emmeloord en Marknesse wordt voorbereid. De beschikbaarstelling van de benodigde kredieten is in deze rapportage opgenomen.

Waterbeleid

De uitvoering van het door u vastgestelde Stedelijk Waterplan Noordoostpolder is gestart. Eind 2008 wordt een bestuursovereenkomst met Waterschap Zuiderzeeland gesloten over het stedelijk waterbeheer.

Afvalinzameling

Voor de inzameling van kunststof verpakkingsafval loopt een landelijk onderzoek naar nut, noodzaak en kosteneffectiviteit van gescheiden inzameling. De resultaten van het onderzoek zullen gebruikt worden bij de beantwoording van de vraag of deze nieuwe inzamelvorm in onze gemeente moet worden geïntroduceerd.

In december 2008 komt er een 'tussenevaluatie' van de proef met de papiercontainers.

Riolering

Begin 2008 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2008-2011 vastgesteld. Ter uitvoering van het GRP zijn de basistarieven voor het rioolrecht voor 2008 verlaagd. De begroting dient hier op te worden aangepast met € 354.000. De aanpassing vindt plaats binnen de daarvoor geldende voorziening en heeft geen invloed op het verwachte resultaat 2008.

Klimaatbeleid

In het milieuprogramma 2008 zijn een aantal activiteiten geformuleerd op het gebied van energiebesparing woningbouw, energiebesparing gemeentelijke organisatie (gebouwen en vervoer), duurzaam ondernemen en biomassa. De klimaatactiviteiten dienen eind dit jaar afgerond te zijn. Voor deze activiteiten is in 2005 van VROM subsidie gekregen.

Voor 2009 en verder is een nieuwe subsidieregeling van kracht. In het kader van het nieuwe op te stellen milieuplan 2009-2013 wordt onderzocht of wij hier wederom aan deel gaan nemen.

3. PROGRAMMA WONEN EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Complexen grondexploitatie

Nieuwe grondexploitaties

In 2008 zal naar verwachting een tweetal grondexploitaties worden vastgesteld, te weten Nagele Zuidoost en De Kaghe (Espel). Voor de Kaghe ligt een onherroepelijk bestemmingsplan. Voor Nagele Zuidoost is begin 2008 gestart met het opstellen van het bestemmingsplan. De mogelijkheid bestaat dat De Kaghe wordt doorgeschoven, omdat er anders in combinatie met Espel-West een te grote hoeveelheid woningbouwlocaties op de markt komt.

Strategische aankopen

Alhoewel het van tevoren moeilijk aan te geven is, staan voor 2008 de volgende grondaankopen gepland; of de aankoop ook gerealiseerd zal worden is mede afhankelijk van de onderhandelingen en de bereidwilligheid van verkoper en pachter:

- Aankoop kavels Emmeloord voor woningbouw van 36 hectare;
- Aankoop kavel te Ens van 8 hectare;
- Aankoop kavel te Ens van 10 hectare;
- Aankoop kavel bedrijventerrein Emmeloord van 17 hectare.

Afsluiten complexen

Per 31 december 2008 worden er drie complexen definitief afgesloten (De Munt I, Concern voor Werk en Schoollocaties Creil). Het verwachte resultaat van deze drie complexen wordt voor nu geschat op totaal € 385.000 positief.

Deze resultaatverwachting is niet in deze najaarsrapportage verwerkt.

Omgevingsvergunning

In 2006 is het deelproject Omgevingsvergunning gestart. Dit deelproject is een onderdeel van het project Andere Overheid. De planning van de minister van VROM was om de omgevingsvergunning per 1 januari 2008 ingevoerd te hebben. Deze planning is reeds in 2007 opgeschort tot 1 januari 2009. Medio 2008 is de planning voor de inwerkingtreding verder verschoven naar 1 januari 2010.

Uitbreidingsplannen woningbouw

Wij hebben onlangs gekozen voor een regulier woningbouwprogramma van gemiddeld 250 woningen per jaar. Daarbovenop komt voor vernieuwende woonconcepten, zoals bijvoorbeeld Vilavie en Wonen bij je paard, gemiddeld 150 woningen per jaar. Voor het reguliere woningprogramma wordt een onderverdeling aangehouden van 150 woningen in Emmeloord (Emmelhage en de inbreidingslocaties tezamen) en in totaal 100 woningen in de dorpen. De consequenties van het bijstellen van het woningbouwprogramma voor de diverse beleidsvelden worden in kaart gebracht. Een gevolg is dat de doorlooptijd van de uitbreidingsplannen met woningbouw langer zal zijn dan tot dusverre gepland was. De huidige nieuwbouwplannen in Emmeloord en de dorpen worden naar rato naar beneden bijgesteld.

Uitbreiding Nagele

Eind 2007 is een document vervaardigd met daarin de ruimtelijke randvoorwaarden. De vervolgpianing is als volgt: de stedenbouwkundige randvoorwaarden worden besproken met een externe partij met het doel een prijsvraag voor de ontwikkeling te laten plaatsvinden in 2009.

Randmeer

De drie betrokken gemeenten (Noordoostpolder, Steenwijkerland en Lemsterland) trekken voorlopig gezamenlijk op en hebben een stuurgroep gevormd. De centrale vraag is: "waarom willen de drie gemeenten een randmeer en is een randmeer de juiste oplossing voor de gewenste sociaal-economische impuls". Allereerst zal het bestaande - en beoogde gemeentelijke beleid worden geïnventariseerd. Een gedeputeerde van provincie Flevoland treedt op als technisch voorzitter van de stuurgroep.

Bestemmingsplan Landelijk Gebied

In de eerste helft van 2008 is gewerkt aan de voorbereiding van twee procedures die te maken hebben met noodzakelijke aanpassingen van het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2004. In de "artikel 30 WRO-herziening" worden die onderdelen gerepareerd, waaraan Gedeputeerde Staten goedkeuring hebben onthouden en die bij de Raad van State niet overeind zijn gebleven.

In de "1e wijziging" worden die onderdelen opgenomen die de gemeente zelf wil wijzigen. Het gaat daarbij niet om principiële nieuw beleid (daarvoor wordt de Structuurvisie Noordoostpolder opgesteld), maar om aanpassingen die vaak om praktische redenen nodig zijn. Daarbij kan worden gedacht aan het omzetten van bestemmingen "agrarisch" naar "wonen" of van "agrarisch" naar "bedrijven" en het aanpassen van de aan- en bijgebouwenregeling voor woningen in het landelijk gebied. Het is de bedoeling dat de procedures van de "artikel 30 WRO-herziening" nog voor het einde van 2008 van start gaat en de "1e wijziging" in de eerste helft van 2009.

Structuurvisie Noordoostpolder 2020

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een ambitiedocument waarin de kaders voor de structuurvisie zijn aangegeven. Het ambitiedocument wordt het komende najaar met de raadscommissie besproken. De afronding van het ambitiedocument wordt voor eind 2008 voorzien.

De vervolgplanning ziet er volgt uit: :

- Kaders op internet: 4^e kwartaal '08;
- Inspraak en participatie: 4^e kwartaal '08;
- Visie raadscommissie: 1^e kwartaal '09;
- Visie op internet en presentatie visie naar bevolking: 2^e kwartaal '09;
- Uitvoeringsagenda naar raadscommissie: 2^e kwartaal '09;
- Inspraak: 2^e kwartaal '09;
- Vaststelling door uw raad: 2^e helft '09.

Woonvisie

Het thema wonen staat centraal. Daarbij wordt hoog ingezet op vernieuwing. De gemeente heeft de ambitie om een proeftuin van het nieuwe wonen te worden. Door onderscheidende innovatieve woonprojecten wordt er naar gestreefd om weer de nieuwste polder te worden met een grote aantrekkingskracht op mensen van buiten de gemeente om hier te komen wonen.

Wij hebben u geïnformeerd over de bevolkingscijfers en de voorlopige conclusies die daaruit met betrekking tot onder andere de woningbouwplanning getrokken worden. De planning is dat de woonvisie voor eind 2008 wordt vastgesteld.

Emmelhage

In Emmelhage is in de afgelopen maanden gewerkt aan het meer marktconform maken van het woningbouwprogramma. Onder marktconform kan in dit verband worden verstaan:

- Kleiner voorbereidingsvolume (ca 120 woningen per jaar).
- Meer goedkope en meer particulier uitgeefbare woningen, waarmee beter wordt aangesloten op de heersende marktvragen. Deze uitbreidingen gaan (dus) ten koste van het hogere middensegment projectmatige bouw (vnl. tweekappers).
- Beter aansluiten op de wensen van consumenten om de eigen woning (en de woonomgeving) in te richten.

Om concurrentie te verminderen is voor de rest van de uitgiften in fase 1b besloten om uit te geven als Collectief Particulier Opdrachtgeverschap. Dit pakket is gerealiseerd aan de hand van een analyse van de marktsituatie.

In de tweede helft van 2008 zal het programma van eisen voor het voorzieningeneiland verder moeten zijn gepreciseerd. Mogelijk kan dan aansluiting worden gemaakt op de laatste uitgiften in fase 1. Fase 2 Zuid - het voorzieningeneiland - bestaat uitsluitend uit gestapelde woningen en voorzieningen voor onderwijs, welzijn en commerciële doeleinden.

Om te voorkomen dat het aanbod in Emmelhage 2 tot 3 jaar lang uitsluitend bestaat uit appartementen moet tegelijkertijd het aanbod van grondgebonden woningen zijn voorbereid – fase 2 Noord en fase 3 Oost. Via een initiatiefvoorstel heeft de raadsfractie CU/SGP een plan ingediend om het waterwonen in Emmelhage nadrukkelijker op de kaart te zetten. Het betreft hier de vraag of een vaarverbinding kan worden gemaakt en welke woningtypes daaraan gerelateerd, kansrijk zijn en een eigen markt creëren.

In de tweede helft van 2008 wordt hiervoor een project gestart. In feite betreft dit een fase haalbaarheidsonderzoek voor een plan voor waterwonen en bevaarbaarheid en, indien haalbaar en mogelijk, een ontwerpfase daarachter aan.

Om dit mogelijk te maken zal een extra inspanning nodig zijn voor het (her-)opstellen van een plan. In vergelijking met het projectjaarplan is hiermee voor 2008 een extra budgettaire last gemoeid van circa € 100.000. Voor 2009 € 450.000 extra nodig. De dekking zal gevonden worden in de grondexploitatie. Dit zal gebeuren bij de eerstvolgende herziening in het begin van 2009.

Vilavie

De initiatiefnemers van Vilavie hebben eind september 2008 besloten een pas op de plaats te maken. De reden hiervoor is de economische situatie op dit moment. De theoretische conceptontwikkeling gaat wel door.

Nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Per 1 juli 2008 is de nieuwe Wro in werking getreden. De essentie van deze wet is dat verantwoordelijkheden decentraal worden neergelegd waar dat kan en centraal waar dat moet. Gemeenten krijgen hiermee een grotere vrijheid bij het maken van bestemmingsplannen. Door middel van de nieuwe Grex(grondexploitatie)-wet is de verdeling, toerekening en verhaalmogelijkheid van kosten voor gemeenten beter geregeld.

De Wro geeft aanleiding tot het aanpassen van allerlei werkprocessen en tot het nemen van beslissingen over het gebruik van diverse soorten planvormen, tot het digitaliseren van plannen en processen en het actualiseren van het bestemmingsplannenbestand van de gemeente.

Windenergie

Er is een Stuurgroep samengesteld, bestaande uit de ministeries van VROM, EZ en LNV, de provincie Flevoland, gemeente Noordoostpolder en de Koepel Windenergie Noordoostpolder. Deze stuurgroep heeft de knelpuntenanalyse als input en realisatie van een windmolenpark als gezamenlijk doel. De gemeentelijke bijdrage aan het vooronderzoek is € 25.000.

Burchttocht 2^e fase

De subsidieaanvraag voor de Burchttocht 2^e fase is gehonoreerd. Deze mogelijkheid diende zich aan vanwege de Kaderrichtlijn Water.

Leefgebied rugstreeppad de Terp

Door het ministerie van LNV is subsidie toegekend voor de inrichting van het leefgebied voor de rugstreeppad nabij De Terp. Het gebied wordt vóór 1 december 2008 ingericht (subsidievoorwaarde).

Emmeloord Centrum

Lange Nering West/Kettingplein en Korte Achterzijde

De werkzaamheden met betrekking tot de herinrichting openbare ruimte in de Lange Nering West zijn afgerond. De provincie heeft aangegeven dat de subsidieaanvraag wordt gehonoreerd en toegekend naar rato van de gemaakte kosten. De eindafrekening wordt in het eerste kwartaal 2009 aan uw raad aangeboden.

Het aangevraagde subsidiebedrag voor de Korte Achterzijde wordt ook uitgekeerd.

Overtuinen

In het derde kwartaal zijn de werkzaamheden in de openbare ruimte (aanleg parkeerplaatsen) van het deelgebied Overtuinen opgeleverd. Het afwerken van de belendende panden ter plaatse van de voetgangersdoorsteek vindt in het vierde kwartaal plaats. Samen met de reeds afgeronde autodoorsteek zijn de totale werkzaamheden daarmee gereed. Voor het deelproject Overtuinen is eind vorig jaar subsidie bij de provincie aangevraagd.

Busrestauratie

In overleg met de eigenaar van de huidige busrestauratie is een voorlopig ontwerp gemaakt voor een nieuwe busrestauratie. Het ontwerp past niet binnen het budget. In overleg met de projectontwikkelaar en de eigenaar moet een oplossing worden gezocht. Verder wordt gekeken hoe de fietsenstalling vorm moet worden gegeven en ingepast moet worden naast de busrestauratie of ondergronds in de parkeergarage een plek kan krijgen. Zodra er duidelijkheid is over het ontwerp en de kosten zal de vrijstellingsprocedure worden gestart.

Bioscoopcomplex

De bouw van het bioscoopcomplex is gestart. De verwachting is dat de oplevering medio 2009 plaatsvindt.

Lange Nering Oost

De start van de uitvoering wordt voorzien rond de jaarwisseling 2008/2009.

CWI

Ten behoeve van de herontwikkeling van de CWI locatie wordt binnenkort een vrijstellingsprocedure 19.2 opgestart. Daarnaast wordt begonnen met het voorlopig ontwerp van het te realiseren kantoorgebouw.

Poldertoren

De bouwkundige constructiewerkzaamheden zullen naar verwachting medio november 2009 worden afgerond.

4. PROGRAMMA ONDERWIJS EN EDUCATIE

Onderwijshuisvesting

Gymnastiekhuisvesting

Een correcte leerlingenprognose is onder andere van groot belang voor de berekening van de behoefte aan gymnastiekonderwijs voor de komende jaren. Het aantal benodigde gemeentelijke binnensportaccommodaties wordt hierop gebaseerd. De onzekerheid met betrekking tot de bevolkingsprognose en woningbouwgegevens zorgen voor een risico voor wat betreft de berekening van het toekomstig aantal benodigde binnensportaccommodaties.

Multifunctionele accommodatie (MFA) Emmeloord-Centrum

Momenteel zijn de scholen bezig met het opstellen van een Programma van Eisen ten behoeve van de nieuwbouw. De omwonenden worden betrokken in een zogenaamde klankbordgroep. Hierin kunnen zij advies geven met betrekking tot speelplek – pleininrichting – en groenvoorziening. Het streven van de scholen is om MFA Emmeloord-Centrum in het 3^e kwartaal 2009 op te leveren. De financiële middelen voor verkeersmaatregelen en groenvoorzieningen moeten nog beschikbaar worden gesteld.

Momenteel vindt onderzoek plaats naar de noodzaak voor het nemen van verkeers(veiligheids)maatregelen ten behoeve van de locatie Lijsterbesstraat. Tevens wordt uitgezocht in hoeverre het monument aan de Jasmijnstraat kan worden meegenomen in de plannen omtrent de nieuwbouw van de school.

Zonnebloemschool 3^e locatie

De Zonnebloemschool heeft de Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) -status toegewezen gekregen van het ministerie van OC&W. Hiermee is de weg vrijgekomen voor (extra) financiële middelen voor VSO leerlingen en zogenaamde arbeidslokalen.

De Zonnebloemschool heeft vlak voor de zomervakantie een erf inclusief opstallen aan de Espelerweg aangekocht. Zij wil deze locatie gebruiken ten behoeve van huisvesting van met name VSO leerlingen. Onderzocht wordt of de middelen die beschikbaar komen vanwege de VSO status door de gemeente kunnen worden geïnvesteerd in de locatie Espelerweg. Daarnaast moet overleg opgestart worden over de (toekomstige) eigendomssituatie.

5. PROGRAMMA CULTUUR

Haalbaarheidsonderzoek integratie diverse ontwikkelingen kunst en cultuur

Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de organisaties (gemeente en externe, lokale partijen) en gebouwen die op dit terrein relevant zijn. Alle accommodaties en stakeholders zijn in beeld gebracht. In het vierde kwartaal zal een eerste verkenning gepresenteerd worden door de externe onderzoekers. De resultaten zullen medebepalend zijn voor de verdere ontwikkeling en eventuele verzelfstandiging van afdeling Culturele Zaken.

6. PROGRAMMA WELZIJN

Jeugdbeleid

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin is één van de drie speerpunten uit het jeugdbeleid van de gemeente Noordoostpolder. In januari 2008 is begonnen met de startvisie Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Wij hebben deze visie vastgesteld en besproken in de commissie samenlevingszaken. De visie is met het "veld" besproken in een bijeenkomst over de drie benoemde speerpunten. Met het CJG wordt invulling gegeven aan landelijke wetgeving, wordt aansluiting gezocht bij de provinciale GAAF-afspraken en wordt het jeugdloket gerealiseerd zoals in het gemeentelijk jeugdbeleid staat beschreven. In het laatste kwartaal van 2008 zal, op basis van de evaluatie integraal jeugdbeleid, de projectgroep Jeugdloket, het CJG verder uitwerken.

Maatschappelijke Zorg

Wmo: individuele verstrekkingen

In het eerste kwartaal van 2008 is het volgende gerealiseerd:

- De beleidsregel gehandicaptenparkeerkaart en -plaats is vanaf 1 april 2008 ingevoerd.
- De 65-pluspas voor het collectief vraagafhankelijk vervoer is vanaf 1 april 2008 ingevoerd. 65-plussers kunnen nu tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van de regiotaxi.

- De forfaitaire vergoeding die mensen met een vervoersvoorziening ontvangen, wordt vanaf 1 januari 2009 afgeschaft. Het besluit hieromtrent is al genomen.

Op dit moment vindt er een evaluatie plaats van de verordening en het verstrekkingenboek. Eventuele aanpassingen in de verordening, het verstrekkingenboek en het financiële besluit individuele voorzieningen, worden doorgevoerd per 1 januari 2009.

WMO overig

De wet tijdelijk huisverbod daders is in ontwikkeling. Als er sprake is van huiselijk geweld of als er een dreiging aanwezig is, wordt het mogelijk om de dader tijdelijk uit huis te plaatsen. De wet treedt naar verwachting 1 januari 2009 in werking. In samenwerking met de centrumgemeente en regiogemeenten wordt de implementatie van de wet uitgewerkt.

Er zijn subsidies toegekend aan het Servicepunt Emmeloord/Stichting Kwintes. Het gaat om eenmalige subsidies die kunnen worden bekostigd uit het Wmo-budget.

Ouderenbeleid

Medio 2008 is de "Rapportage Tussenbalans pilot Ens en verder" uitgebracht en toegezonden aan de Stuurgroep en andere interne betrokkenen.

De hoofdconclusie van de tussenbalans is dat de betrokken partijen bij Pilot Ens verder willen gaan met een behoeftanalyse (door Mercatus) naar de benodigde oppervlakte van een MFC (Multi Functioneel Centrum) waar ook partijen van buiten de eigenlijke doelgroep (ouderen) bij betrokken worden: een peuterspeelzaal, het Roefje en enkele commerciële belanghebbenden. In de tweede helft van het jaar zal vervolgens een programma van eisen worden opgesteld.

Volgens de verdere planning tot 2009 zal een verkenning worden gedaan naar de toepasbaarheid van de opbrengst van de pilot Ens in de andere zorgclusterdorpen, waar onder Emmeloord. Polderbreed zal worden gekeken naar het service/diensten- en welzijnsactiviteitsaanbod.

Minderhedenbeleid

Generaal Pardon

Met het COA is een convenant afgesloten over de personen die nu nog in het AZC verblijven en die in 2008 een woning aangeboden zullen krijgen in de gemeente Noordoostpolder. Daartoe zijn woningen gereserveerd bij verschillende woningverhuurders. Deze mensen zijn inmiddels allemaal opgeroepen voor een gesprek over inburgering om hen te motiveren alvast te starten met inburgering. De gemeente zal in ieder geval drie extra gepardonneerden een huis via de woningbouwvereniging aanbieden in de gemeente. Op dit moment zijn er 53 gepardonneerden aangemeld voor het inburgeringstraject of zijn al aan het inburgeren.

Sociaal Cultureel Werk

De ontwikkelingen omtrent de fusie tussen Paspardoe en Stichting Welzijn NOP verkeren in de afrondingsfase. De verwachting is dat de volledige afronding dit najaar zal plaatsvinden. Dan wordt ook de eerste gezamenlijke begroting voor 2009 ingediend. Carrefour betreft dit najaar haar nieuwe pand.

GGD

Nieuw beleid voor 2009 is versterking van de infectieziektebestrijding en de periodieke opstelling van de lokale Kernboodschap Volksgezondheid.

Het belangrijkste speerpunt in de tweede helft van 2008 is voorbereiding van de invoering van het Electronisch Kind Dossier (EKD) in 2009. Hiervoor wordt een (ambtelijke) stuurgroep ingesteld onder voorzitterschap van de gemeente Almere, waarin ook de drie zorggroepen zitting moeten nemen.

Subsidiebeleid(sproces)

In 2008 is een nieuwe Subsidieverordening 2008 vastgesteld en een nota subsidiebeleid. Daarmee ligt er een groot deel van de formele basis voor rechtmatige subsidieverstrekking.

In de laatste 4 maanden van dit jaar zullen de subsidiebeleidsregels voor vrijwilligers worden vastgesteld alsmede nieuwe aanvraagformulieren. De overige subsidiebeleidsregels worden in 2009 opgesteld. Daarnaast bestaat het voornemen om op de website een tabblad of button te (laten) plaatsen met daaronder alle informatie over subsidies.

7. PROGRAMMA SPORT

Masterplan Sportaccommodaties

De naam project Sportboulevard zorgde voor verwarring. De Sportboulevard gaat over de buitensportaccommodaties in het Emmelerbos terwijl het project ook over de binnensportaccommodaties in Emmeloord gaan. Ter verduidelijking is gekozen voor de naam Masterplan Sportaccommodaties, dus binnen- en buitensportaccommodaties in Emmeloord.

Per 1 april is een projectleider aangesteld voor het project Masterplan Sportaccommodaties. Verwacht werd dat er nog voor de zomer een projectplan met financiële consequenties en een tijdpad gepresenteerd kon worden. Dit heeft echter vertragingen opgelopen omdat een aantal essentiële zaken nog niet duidelijk zijn. Zo ontbreken actuele cijfers over het aantal benodigde sportaccommodaties in Emmeloord. Aan het wegnemen van het ontstane negatieve beeld onder de sportverenigingen is veel aandacht geschonken.

Het college kiest voor investeringen in laagdrempelige en multifunctionele sportaccommodaties. Voor wat betreft de buitensportaccommodaties is duidelijk dat bepaalde sportvelden, met name het hockeyveld, grootschalige investeringen behoeven omdat ze niet langer voldoen. Tegelijkertijd hebben de voetbalverenigingen te maken met een tekort (Flevo Boys) en een overschot (Sportclub Emmeloord) aan velden. Door het verplaatsen van velden en kantines/kleedkamers is een inhaalslag mogelijk die voldoende capaciteit en kwaliteit voor de komende decennia biedt. Ook de binnensportaccommodaties kampen met oudere locaties die niet langer voldoen en een capaciteitstekort kennen. Ook hier is gekozen voor een impuls door de realisatie van in totaal 5 nieuwe zaaldelen.

De kosten voor investeringen in de sportaccommodaties zijn nog onzeker en sterk afhankelijk van de keuzes die nog gemaakt worden. De benodigde middelen komen onder andere uit verkoop van grond, subsidies en verhuuropbrengsten. Deze opbrengsten zijn nog onzeker.

Bevordering sportbeoefening

De BOS-impuls (Buurt, Onderwijs, Sport) wordt in de periode 2007-2010 uitgevoerd. De coördinatie van de uitvoering is uitbesteed aan Sportservice Flevoland. De evaluatie van de coördinatie van de BOS-impuls is gestart. Uit de evaluatie moet blijken of Sportservice Flevoland ook voor 2009 en 2010 de coördinatie op zich gaat nemen.

Het ministerie van VWS heeft de definitieve subsidie van de Breedtesportimpuls, de voorganger van de BOS-impuls, inmiddels vastgesteld.

Btw-teruggaaf sportaccommodaties

Van de fiscus is een brief ontvangen waarin gunstig wordt beschikt op ons verzoek om de verhuur van de binnensportaccommodaties als een belaste activiteit te beschouwen met ingang van 2002. Voor de gemeente betekent dit per saldo een flinke teruggaaf over de jaren 2002 tot en met 2007 van in totaal meer dan € 400.000.

8. PROGRAMMA ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Bevorderen economie

Herijking economisch beleid

Er bestaat een duidelijke behoefte aan een werkbaar kader waarbinnen economische ontwikkeling vorm krijgt en promotie en acquisitie gevoerd kunnen worden. Hierin zal ook aandacht besteed worden aan de sociaal-economische ontwikkeling. De herijking van de nota economisch beleid zal nog dit jaar ter hand worden genomen.

Stimulering economie

Het team Economische Zaken heeft tijdens de Bedrijven Contact Dagen in Leeuwarden, 18 en 19 maart 2008, positief aan de weg getimmerd. Samen met gemeente Urk en diverse bedrijven uit beide gemeenten was Noordelijk Flevoland duidelijk aanwezig. In april 2008 is de Startersdag, voor startende ondernemers, gehouden. In juni 2008 is opnieuw deelgenomen aan de vastgoedbeurs Provada. De deelname aan deze evenementen wordt gericht ondersteund met advertenties, persberichten en aankondigingen in Ondernemer Centraal. Het project acquisitie en accountmanagement heeft afgelopen tijd duidelijk vorm gekregen. Komende jaren zal dit verder uitgebouwd en ingebed worden.

Accountmanagement

De interesse in bedrijventerreinen in de gemeente Noordoostpolder blijft onverminderd groot. De nieuwe terreinen in Ens en Marknesse zijn grotendeels verkocht of in optie uitgegeven. Het bedrijventerrein De Munt in Emmeloord is ook in trek.

Glastuinbouw

Uitbreiding en vernieuwing van de glastuinbouw is een stimulans voor het gebied. De inpassing van grote glasarealen bij Luttelgeest vraagt de nodige aandacht voor zaken als infrastructuur, milieu, aanpassing bestemmingsplan, riolering en huisvesting (buitenlandse) werknemers. Hiervoor is naast interne ook externe capaciteit noodzakelijk. Naar verwachting is tot eind 2009 extra (ambtelijke) inspanning nodig. Begin 2009 zal aan u een voorstel worden aangeboden over de uitbreiding en vernieuwing van de glastuinbouw.

Corridor

Structuurvisie Corridor

De plannen van de Wellerwaard vormen een onderdeel van de structuurvisie Corridor. Het college is van mening dat er eerst overeenstemming over de plannen van de projectontwikkelaar moet zijn, alvorens er een structuurvisie voor de hele Corridor wordt opgesteld. Op basis van de structuurvisie kunnen lopende- en nieuwe initiatieven worden beoordeeld (wel of niet passend in de Corridor). Afstemming met de Provincie is noodzakelijk en er moet een plan Mer worden gemaakt. Verder moet op grond van de nieuwe wet RO een economische paragraaf aan de structuurvisie worden toegevoegd, deze wordt ook wel het uitvoeringskader genoemd.

Opstellen van een bestemmingsplan voor het Wellerwaard gebied

Omdat de plannen voor de Wellerwaard (exclusief de golfbaan) nog te weinig concreet zijn, kan er nog niet worden begonnen met het opstellen van een bestemmingsplan. Bovendien zal er voorafgaande aan/gelijktijdig met het opstellen van het bestemmingsplan een structuurvisie moeten worden opgesteld voor de hele Corridor, inclusief de daarbij behorende plan Mer.

Overdracht van de gronden nabij de Burchttocht aan het Waterschap Zuiderzeeland

De overdracht van de gronden aan het waterschap en de ontvangst van de opbrengst heeft begin dit jaar plaats gevonden.

Afronden van de Mer voor de golfbaan

Er is besloten om de Mer te splitsen in twee delen: Wellerwaard en Golfbaan. Dit is gedaan om te voorkomen dat de aanleg van de golfbaan onnodige vertraging oploopt.

Starten met aanleg 2^e fase golfbaan op en rondom De Terp

De verwachting is dat eind dit jaar de eerste 6 holes van de baan speelklaar zijn. Eind augustus is een deel van de nieuwe drivingrange al in gebruik genomen. Omdat er nog een aantal procedures moeten worden afgerond, kan niet eerder dan in de loop van 2009 begonnen worden met de aanleg van de 3 holes ten oosten van De Terp. De volledige 9 holes golfbaan zal in 2009 speelklaar zijn.

9. PROGRAMMA SOCIALE ZEKERHEID

Uitstroom

De ontwikkelingen binnen de sociale zekerheid vragen om een andere inzet van instrumenten. In het eerste kwartaal is een start gemaakt met de herijking van het reïntegratiebeleid en zijn de kaders vastgesteld. Het thema voor het nieuwe beleid is "Iedereen Actief". In de tweede helft van 2008 wordt verder gewerkt aan:

- Vergroting van de integraliteit door koppelingen te maken met economisch beleid, armoedebestrijding, inburgering en educatie.
- Samenwerking met ketenpartners: samen met CWI, UWV, Dronten en Urk inrichten van het "werkplein"; integrale dienstverlening aan werkgevers. De samenwerking is niet alleen gericht op het bevorderen van de uitstroom maar ook op het beperken van de instroom.
- Uitwerking van sturingsmethoden: registratie, prestatieafspraken, werkprocessen.
- Pilotproject succesvol reïntegreren. Met drie partijen zijn afspraken gemaakt over manieren om klanten naar werk toe te leiden. Gezamenlijk wordt gemonitord wat de faal- en succesfactoren zijn van de verschillende mogelijkheden.

Uiterlijk in december 2008 wordt u de nieuwe reïntegratie en afstemmingsverordening WWB ter vaststelling aangeboden.

Wet sociale werkvoorziening

In dit najaar wordt de Verordening cliëntenparticipatie verwacht. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de cliëntenparticipatie van de WWB en WMO.

Het afgelopen jaar ontving de gemeente extra budget (compensatie) in verband met de overgang naar een nieuwe financieringssysteem – per gemeente op basis van de wachtlijst in plaats van het aantal gerealiseerde plaatsen. Het is nog niet duidelijk of er ook voor 2009 een compensatieregeling komt. De gemeente heeft op dit moment meer plaatsen gerealiseerd dan waar op basis van de nieuwe financiering middelen voor worden ontvangen. Op basis van de cijfers van 2008 gaat het om + 17 plaatsen en een budget van maximaal € 425.000.

Sociaal Economisch Beleid

Doel is om vanuit de WWB zoveel mogelijk cliënten zo succesvol mogelijk structureel aan het werk hebben bij onder andere het plaatselijke bedrijfsleven. Inmiddels zijn de eerste besprekingen geweest om dit samen met het taakveld economische zaken op een meer integrale wijze vorm te geven. In het 2^e kwartaal 2008 is de reïntegratiecoördinator begonnen met haar werkzaamheden om de verbinding te leggen met economische zaken, het leggen van contacten met werkgevers en het opstarten van kleinschalige projecten om uitkeringsgerechtigden te helpen aan structureel werk.

Bijstandsverlening

De (afname van de) instroom van bijstandsaanvragen stagneert op dit moment. Oorzaak hiervan is vooral gelegen aan de blijvende instroom; circa 25% stroomt in vanuit het UWV. Het generaal pardon zorgt ook nog steeds voor meer instroom dan was voorzien.

10. PROGRAMMA INWONERS, BESTUUR & ORGANISATIE

Prestatieafspraken met het onderwijs over werkstageplaatsen bij de gemeente

Ondanks afspraken met ROC Friese Poort is dit nog niet gerealiseerd. Er ligt één aanbod voor een stagiaire die additioneel werk kan verrichten tijdens de stage. De aansluiting van de opleidingsrichtingen op de aangeboden stagewerkzaamheden binnen de gemeente is lastig. Binnen de gemeente zijn momenteel veel vacatures, waarbij geen match is met de uitgangspunten voor deze stages (moeilijk bemiddelbare werkloze jongeren). Nog steeds worden pogingen ondernomen jongeren met een achterstand tot de arbeidsmarkt een stage aan te bieden, nu in breder verband en niet alleen via ROC Friese Poort. De verwachting is dat hierdoor dit jaar twee stagiaires aan de slag kunnen.

Bezwaarschriften

Op 1 maart 2008 zijn de bestaande twee bezwaarschriftencommissies samengevoegd tot één commissie. Tijdens een bijeenkomst in juni hebben alle leden kennis met elkaar gemaakt.

In het najaar komen er nieuwe en uitgebreide teksten op de website over hoe bezwaar maken exact in zijn werk gaat (Digitaal Loket). De (model)brieven en procedures van de oude twee commissies zijn, voorzover mogelijk, grotendeels in elkaar geschoven en zijn bijna klaar voor gebruik.

Ontwikkelingen op HRM-gebied

Arbeidsmarktproblematiek

Door de veranderende arbeidsmarkt zijn ook bij de gemeente Noordoostpolder knelpunten te signaleren wat betreft het aantrekken en behouden van goed gekwalificeerd personeel. Op dit moment worden beleid en instrumenten ontwikkeld om in deze concurrerende arbeidsmarkt als werkgever interessant te blijven.

Ontwikkelingen op financieel gebied

De financiële beleidslijnen moeten worden heroverwogen of herzien op diverse terreinen:

- Incidentele en structurele uitgaven;
- Opwaardering beleid;
- Verbeteren Planning- en controlcyclus;
- Weerstandsvermogen en risicomanagement;
- Aanbesteding accountant;
- Projecten.

Een aantal beleidsontwikkelingen is reeds in gang gezet. De kaders uit de voorjaarsnota 2008, onderdeel beleidsplanning is verder uitgewerkt en vorm gegeven in de begroting 2009.

De presentatie en behandeling van de verbetervoorstellen voor de planning- en controlcyclus vindt plaats in de (brede) commissie vergadering van december 2008.

De voortgang van de rest van de af te leveren producten wordt kritisch bewaakt.

Kwaliteitsplan dienstverlening en benchmarking

Van 26 mei tot 30 mei 2008 is onze gemeente getoetst door benchmarking Publiekszaken op het onderdeel balie dienstverlening. De resultaten van dit onderzoek laten zien dat de sturing op wachttijd haar vruchten afwerpt. Gemiddeld wacht 89% van de bezoekers aan het gemeentehuis minder dan 15 minuten. Voor de Noordoostpolder is dit 97%. Aan het eind van het jaar volgt de eindrapportage van de benchmark met meer vergelijkingen van bedrijfsvoeringstechnische aard (aantal FTE, waardering, ziekteverzuim, aantal producten klaar terwijl u wacht en dergelijke).

Eind dit jaar zullen op basis van gegevens uit de benchmark en aantallen bezoekers die gebruik maken van de verschillende kanalen, de openingstijden worden geëvalueerd.

Andere Overheid

Deregulering

De deregulering wordt in twee fasen verdeeld. In de eerste fase gaat het om de zogenaamde quick wins, dat kan snel. In de tweede fase wordt (veel) meer inzet en onderzoek van de organisatie gevraagd. Recent heeft u het plan van aanpak hiervoor ontvangen.

Dimpact

Dimpact is met hoofdaannemer Atos Origin in overleg over de beheersbaarheid van de omgeving waarin de producten worden ontwikkeld en de planning van nieuwe producten en modules. Dimpact bereidt de ontwikkeling van een drietal nieuwe modules voor:

- Datadistributiesysteem.
- Klantcontactstelsysteem.
- GeoViewer.

Rond het datadistributiesysteem zal een deelproject Gegevensbeheer worden ingericht en rond het klantcontactstelsysteem een deelproject dat zich richt op de verdere inrichting van het front- en backoffice.

Digitaal loket

De eerste set aan producten is inmiddels uitgerold en beschikbaar via de website. Het plan van aanpak voor de vervolgfasen is in voorbereiding.

WABO (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht)

De nieuwe streefdatum voor de invoering van deze wet is vastgesteld op 1 januari 2010. De landelijke voorziening wordt wel uitgerold. De aansluiting/koppeling van de gemeente Noordoostpolder aan deze landelijke voorziening wordt voorbereid.

Project IGW (Integraal Gebiedsgericht Werken)

Er is begonnen met pilots in Marknesse, Nagele, De Zuidert en Emmeloord Centrum. Samen met de inwoners van de wijk Revelsant is gewerkt aan een wijkplan en er zijn contacten met (vrijwel) alle dorpen.

De samenwerking tussen de vier partners en de inwoners van onze gemeente zal verder worden versterkt.

11. PROGRAMMA FINANCIËN

Geldleningen

De minister van VWS heeft een aanwijzing gegeven aan de IJsselmeerziekenhuizen om de luchtkwaliteit van de operatiekamers in de vestigingen Lelystad en Emmeloord op orde te maken. Tot nader order zullen de operatiekamers gesloten blijven. Het college heeft inmiddels het vertrouwen in de raad van bestuur opgezegd. Dit vanwege de kort op elkaar volgende berichten over de slechte financiële situatie van IJsselmeerziekenhuizen en de kort daarop volgende maatregel van de minister van VWS op advies van de inspectie. Het college heeft bepleit bij de Raad van Toezicht om de verkoop van vastgoed aan andere ziekenhuisorganisaties niet langer uit te sluiten. KPMG is ondertussen door provincie en de gemeenten Lelystad en Noordoostpolder een opdracht verstrekt om de financiële situatie in kaart te brengen. Afhankelijk van de resultaten wordt bezien of tevens een oordeel wordt gegeven over de continuïteit van het ziekenhuis in de komende jaren.

Gemeente Noordoostpolder heeft in 2006 aan de Stichting IJsselmeerziekenhuizen een achtergestelde 6%-geldlening verstrekt van € 2,4 miljoen. Gelet op de jongste ontwikkelingen wordt ten laste van het resultaat 2008 een bestemmingsreserve achtergestelde lening IJsselmeerziekenhuizen gevormd van € 2,4 miljoen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2008 wordt bezien of deze bestemmingsreserve moet worden omgezet naar een voorziening.

Lokale belastingen

Met betrekking tot de samenstelling van het gemeentelijk belastinggebied hebben Rijk en gemeenten afgesproken dat deze plaats zal vinden aan de hand van de resultaten van de commissie Van Aartsen. Deze commissie onderzoekt voor de VNG welke wijzigingen in de Gemeentewet en Grondwet nodig zijn om de gemeentelijke autonomie en de gewenste ruimte voor differentiatie en maatwerk te verankeren.

Op basis van een ingesteld onderzoek is inmiddels wel besloten om met ingang van 1 januari 2009 de tariefstelling OZB per € 2.500 waarde-eenheid te vervangen door een percentage. De verordening OZB voor het jaar 2009 zal hierop in het 4^e kwartaal 2008 worden aangepast.

Verbreding rioolrecht

Per 1 januari 2008 is de "verbrede rioolheffing" mogelijk. De desbetreffende wetten zijn in werking getreden. Deze rioolheffing komt in de plaats van de bestaande rioolrechten. Voor de periode 1 januari 2008 tot 1 januari 2010 heeft de gemeente de keuze tussen een rioolheffing of rioolrechten. Vanaf 1 januari 2010 vervalt de mogelijkheid tot het heffen van rioolrechten en kan de gemeente enkel de rioolheffing in rekening brengen. De VNG heeft een modelverordening en een korte toelichting gepubliceerd. Een uitgebreide toelichting is in concept gereed en wordt binnenkort gepubliceerd. Het huidige rioolrecht heeft een retributiekarakter voor de bekostiging van de door de gemeente te verlenen diensten of het gebruik van gemeentelijke voorzieningen. De nieuwe gemeentelijke heffing heeft daarentegen het karakter van een bestemmingsheffing, bedoeld om kosten voor noodzakelijk geachte (collectieve) maatregelen ten aanzien van riolering, hemelwater en grondwater te kunnen verhalen. De rioolheffing zal hierdoor worden geheven als zijnde een belasting. Van een rechtstreekse tegenprestatie in de vorm van een verleende dienst of een voorziening waarvan een belastingplichtige gebruikmaakt, hoeft hierdoor geen sprake meer te zijn. Vooralsnog wijzigt alleen het belastingkarakter.

De feitelijke verbreding zal plaatsvinden door aanpassing van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). In de Wet milieubeheer (Wm) is opgenomen dat de gemeenten naast de reeds bestaande planverplichting voor de inzameling en transport van afvalwater ook aandacht moeten gaan besteden aan hun zorgplicht voor grond- en hemelwater. De wet geeft een termijn van 5 jaar om het GRP aan te passen.

WOZ-registratie als basisregistratie

Het wetsvoorstel om de WOZ-registratie aan te wijzen als basisregistratie is door de Eerste Kamer aangenomen. Het is de bedoeling dat deze basisregistratie medio 2009 operationeel wordt. De wijzigingen van de Wet WOZ en daarmee de wijzigingen voor de praktijk zijn beperkt. Veel uitgangspunten van de basisregistraties gelden namelijk reeds voor de WOZ-waarde.

Door de Basisregistratie WOZ worden de afnemers van de WOZ-gegevens wel verplicht om eventuele geconstateerde fouten terug te melden. De gemeenten krijgen de verplichting om deze meldingen te onderzoeken. Een tweede effect is het veranderen van de gegevensuitwisseling tussen gemeenten, waterschappen en belastingdienst. Voor deze gegevensuitwisseling wordt een landelijke voorziening WOZ georganiseerd. De gemeenten gaan leveren aan deze landelijke voorziening. De afnemers verkrijgen hun gegevens van deze landelijke voorziening.

II-2. Voortgang bestaand beleid/kredietbewaking

De thans uitgevoerde beoordeling van de begroting 2008 en de daaruit voortvloeiende aanpassingen van de ramingen leiden er toe dat een bedrag van € 863.499 ten laste van de post saldo uitgaven en inkomsten moet worden gebracht. Wij merken hierbij op dat genoemd bedrag niet gezien moet worden als een strak omlijnd doorkijkje naar het rekeningsaldo 2008. Ook in de laatste 4 maanden van het boekjaar kunnen zich nog ontwikkelingen voordoen die kunnen leiden tot (substantiële) beïnvloeding van dit saldo.

Er heeft een herverdeling plaatsgevonden van de salaris- en indirecte kosten zoals die in de begroting waren verdeeld. Deze herverdeling is gebaseerd op de urenverdeling die in de diverse clusterplannen is aangegeven. Het doel hiervan is om de gebudgetteerde urenverdeling beter aan te laten sluiten op de waarschijnlijke werkelijke urenverdeling. De clusterplannen zijn namelijk op een later tijdstip, veel dichter bij 2008, samengesteld dan de begroting. Natuurlijk kan de werkelijke urenverantwoording nog steeds afwijken van de verdeling in de clusterplannen; de toelichtingen in bijvoorbeeld managementrapportages en de jaarrekening kunnen zich dan hierop richten. Het totaalbedrag aan salaris- en indirecte kosten dat in de herverdeling is betrokken, is gelijk aan het totale bedrag aan salaris- en indirecte kosten dat in de begroting 2008 was opgenomen. Er is dus alleen sprake van een verschuiving tussen productgroepen en programma's.

In hoofdlijnen doen zich wijzigingen voor bij de volgende programma's:

Negatief**Programma****bedrag****Programma 01 Openbare orde en Veiligheid:**

Productgroep 1201 Brandweer

- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	3.000
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	50.135

Productgroep 1202 Rampenbestrijding

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	4.231
---	---	-------

Totaal

	€	57.366
--	---	---------------

Programma 02 Openbare werken:

Productgroep 2101 Wegen, straten en pleinen

- bijraming product wegen, straten en pleinen	€	47.500
- bijraming renovatie wijkpark West	€	15.000

Productgroep 5501 Natuurbescherming

- bijraming uitbesteden werk	€	45.000
------------------------------	---	--------

Productgroep 5602 Groenvoorzieningen

- omzetting vacature ruimte cultuurtechniek buitendienst	€	120.456
- bijraming ontwerp speelplaats Tollebeek	€	8.581
- bijraming groenvoorzieningen	€	43.755

Productgroep 5603 Grachten en waterpartijen

- bijraming onderhoudsbudget groen wijkpark west	€	25.000
--	---	--------

Productgroep 7221 Riolering

- aframing baten rioolrechten i.v.m. GRP	€	353.579
--	---	---------

Productgroep 7211 Reiniging

- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	1.000
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	69.285

Productgroep 7231 Milieu

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	39.472
---	---	--------

Productgroep 7241 Milieu		
- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	3.000
Totaal	€	771.628

Programma 03 Wonen en ruimtelijke ontwikkeling:

Productgroep 8101 Ruimtelijke ordening		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	358.972
Productgroep 8201 Volkshuisvesting		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	41.678
Productgroep 8223 Bouw- en woningtoezicht		
- bijraming advisering balie/flitsvergunning	€	25.000
- bijraming overbrugging nieuwe constructeur	€	30.000
- bijraming inhuur welstand	€	100.000
- herziene urenverdeling	€	44.375
Productgroep 8301 Bouwgrondexploitatie		
- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	1.000
Totaal	€	601.025

Programma 04 Onderwijs en educatie:

Productgroep 4801 Onderwistaken lokale overheid		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	35.010
Productgroep 4821 Volwasseneneducatie		
- bijraming budget volwasseneneducatie	€	6.444
Productgroep 5101 Openbare bibliotheek		
- aframing rente lening bibliotheek	€	13.022
Totaal	€	54.476

Programma 06 Welzijn:

Productgroep 5802 Overige leefbaarheid		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	125
Productgroep 6204 Minderhedenbeleid		
- bijraming budget minderhedenbeleid	€	141.665
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	24.218
Productgroep 6221 Huishoudelijke ondersteuning		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	195.104
- Verhoging uitkering WMO	€	206.740
Productgroep 6301 Sociaal cultureel werk		
- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	10.000
Productgroep 7101 Volksgezondheid		
- bijraming budget volksgezondheid	€	125.481
Totaal	€	703.333

Programma 07 Sport

Productgroep 5301 Zwembaden		
- bijraming frictie- en interimkosten zwembad Bosbad	€	100.000
Productgroep 5302 Sportaccommodaties		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	98.870
- aframing bijdrage provincie De Terp	€	20.000
- aframing pacht golfbaan	€	37.800
- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	14.000
- bijraming opstellen beheerplan buitensportaccommodaties	€	10.000

- aframing baten ivm verrekening btw sportaccommodaties	€	3.684
- bijraming vervanging dakelementen gymlokaal Pampuspad	€	19.000
Totaal	€	303.354

Programma 8 Economische ontwikkeling:

Productgroep 3101 Markten		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	3.400
Productgroep 3102 Bevorderen werkgelegenheid		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	120.613
- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	1.000
Productgroep 5604 Recreatie/Toerisme/Plattelandsvernieuwing		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	92.444
Totaal	€	217.457

Programma 9 sociale Zekerheid:

Productgroep 6101 Bijstandsverlening		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	62.975
Productgroep 6111 Sociale werkvoorziening		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	337
Productgroep 6112 Uitstroombevordering		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	50.127
Productgroep 6131 Armoedebeleid en overige sociale zekerheid		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	46.232
Totaal	€	159.671

Programma 10 Inwoners, bestuur en organisatie:

Productgroep 0021 Bestuursondersteuning		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	734.142
Productgroep 0023 Rechtsbescherming		
- handhaving APV	€	41.500
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	68.990
Productgroep 0031 Burgerdiensten		
- bijraming naturalisatieceremonie	€	4.000
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	22.485
Totaal	€	871.117

Programma 11 Financiën:

Productgroep 9131 Beleggingen		
- aframing stelpost garantstellingsprovisie HVC	€	50.000
Productgroep 9221 Algemene uitgaven/inkomsten		
- bijraming herstel schades	€	50.000
Productgroep 9901 Saldi kostenplaatsen		
- bijraming kstpl Ontwikkeling inhuur tijdelijk personeel	€	435.000
- bijraming kstpl Publieksdiensten inhuur tijdelijk personeel	€	290.000
- bijraming kstpl Concernstaf inhuur tijdelijk personeel	€	70.000
- bijraming kstpl Projecten inhuur tijdelijk personeel	€	230.000
- Toevoeging reserve algemene infrastructurele voorziening	€	1.225.000
- Bestemmingsreserve achtergestelde lening IJsselmeerziekenhuizen		2.400.000
- Toevoeging egaliseringsreserve afvalstoffenheffing	€	62.439
- vermindering onttrekking reserve beleidsplan	€	200.000
- aframing hulpkostenplaats ICT en Receptie en telefoon	€	1.392

- aframing hulpkostenplaats DIV	€	23.723
- overheveling formatie cultuurtechniek	€	14.750
- omzetting uren in levering derden	€	205.215
- bijraming updaten gebouwen beheersysteem	€	2.000
- bijraming huur en onderhoud software	€	110.000
- bijraming BHV	€	6.000
- bijraming kosten catering	€	75.000
- compensatie uren medewerkers OR	€	62.500
- herziene urenverdeling	€	510.125
Totaal	€	6.023.144

Totaal negatief alle programma's € **9.762.571**

Positief:

Programma 01 Openbare orde en veiligheid:

Productgroep 1401 Openbare orde en veiligheid		
- handhaving APV	€	41.500
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	8.880
Totaal	€	50.380

Programma 02 Openbare werken:

Productgroep 2101 Wegen, straten en pleinen		
- bijraming budget staan- en liggelden	€	16.518
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	92.168
Productgroep 2111 Verkeersmaatregelen		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	6.038
Productgroep 2211 Binnenhavens/waterwegen		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	285
Productgroep 2401 Waterkeringen		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	4.006
Productgroep 5501 Natuurbescherming		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	384
Productgroep 5602 Groenvoorzieningen		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	95.264
- omzetting uren in levering derden	€	205.215
- bijraming verkoop hout	€	2.377
Productgroep 5603 Grachten en waterpartijen		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	1.596
Productgroep 7211 Reiniging		
- vergoeding inzameling verpakkingsafval	€	62.439
- herziene urenverdeling	€	60.000
Productgroep 7221 Riolering		
- aframing storting in voorziening renovatie riolering	€	353.579
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	12.736
Productgroep 7241 Begraven		
- herziene urenverdeling	€	18.163
Totaal	€	930.768

Programma 03 Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling:

Productgroep 8101 Ruimtelijke Ordening		
- herziene urenverdeling	€	48.000

Productgroep 8211 Stads- en dorpsvernieuwing		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	649
Productgroep 8221 Overige volkshuisvestingszaken		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	11.134
Productgroep 8223 Bouw- en woningtoezicht		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	378.911
- bijraming budget leges welstand	€	100.000
Productgroep 8301 Bouwgrondexploitatie		
- aframing i.v.m. inhuur tijdelijk personeel	€	165.000
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	25.300
Totaal	€	728.994

Programma 4 onderwijs en educatie:

Productgroep 4001 Onderwijshuisvesting		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	4.866
Productgroep 4821 Volwasseneneducatie		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	15.192
- bijraming budget volwasseneneducatie	€	6.444
Productgroep 5101 Openbare bibliotheek		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	13.497
Productgroep 6501 Kinderopvang		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	5.808
Productgroep 6502 Peuterspeelzaalwerk		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	13.497
Totaal	€	59.304

Programma 05 Cultuur:

Productgroep 5113 Centrum kunstzinnige vorming		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	28.983
Productgroep 5401 Kunst en cultuur		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	2.033
Productgroep 5411 Cultureel erfgoed		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	4.459
Productgroep 5801 Media		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	166
Totaal	€	35.641

Programma 06 Welzijn:

Productgroep 6202 Maatschappelijke zorg		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	58.901
Productgroep 6203 Ouderenbeleid		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	7.131
Productgroep 6204 Minderhedenbeleid		
- bijraming budget minderhedenbeleid	€	141.665
Productgroep 6221 Huishoudelijke ondersteuning		
- aframing i.v.m. inhuur tijdelijk personeel	€	31.000
Productgroep 6301 Sociaal cultureel werk		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	29.533
Productgroep 6600 Programma subsidie vrijwilligers		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	3.951
Productgroep 7101 Volksgezondheid		

- bijraming budget volksgezondheid	€	125.481
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	521
Totaal	€	398.183

Programma 07 Sport en Recreatie:

Productgroep 5301 Zwembaden		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	6.639
Productgroep 5302 Sportaccommodaties		
- correctie 13 ^e begrotingswijziging De Terp	€	44.000
- aframing lasten ivm verrekening btw sportaccommodaties	€	61.777
- herziene urenverdeling	€	70.000
Productgroep 5303 bevordering sportbeoefening		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	10.235
Totaal	€	192.651

Programma 9 sociale Zekerheid:

Productgroep 6101 Bijstandsverlening		
- aframing i.v.m. inhuur tijdelijk personeel	€	86.000
Productgroep 6201 Voorzieningen Gehandicapten		
- aframing i.v.m. inhuur tijdelijk personeel	€	93.000
- aframing budget collectieve woningaanpassing	€	10.886
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	107.000
Productgroep 6112 Uitstroombevordering		
- herziene urenverdeling	€	54.000
Productgroep 6121 Inkomensvoorziening		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	6.354
Totaal	€	357.240

Programma 10 Inwoners, bestuur en organisatie:

Productgroep 0011 Bestuursorganen		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	219.185
Productgroep 0021 Bestuursondersteuning		
- herziene urenverdeling	€	63.000
Productgroep 0022 internationale contacten		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	2.155
Productgroep 0025 Burgerdiensten		
- aframing budget participatie	€	7.000
Productgroep 0027 Public Relations		
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	1.642
Productgroep 0031 Burgerdiensten		
- herziene urenverdeling	€	38.000
Totaal	€	330.982

Programma 11 Financiën:

Productgroep 9131 Beleggingen		
- extra dividenduitkering Vitens/ Het Friese pad	€	1.300.430
- garantstellingsprovisie HVC	€	102.337
- rente eigen financieringsmiddelen t.g.v. exploitatie	€	17.651
- rente kredietovereenkomst bibliotheek	€	13.022
Productgroep 9201 belastingen		

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	26.538
Productgroep 9211 Algemene Uitkering		
- hogere uitkering algemene uitkering	€	915.709
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	54
Productgroep 9221 algemene uitgaven en inkomsten		
- onttrekking reserve beleidsplan	€	77.500
- verrekenbare btw sportaccommodaties	€	400.000
- herziene urenverdeling	€	161.500
- correctie 13 ^e begrotingswijziging De Terp	€	20.000
Productgroep 9901 Saldi kostenplaatsen		
- aframing kstpl R&B i.v.m. inhuur tijdelijk personeel	€	200.000
- aframing kstpl Cult. Zaken i.v.m. inhuur tijdelijk personeel	€	45.000
- bijraming kostenplaats Concernstaf	€	23.723
- overheveling formatie cultuurtechniek	€	14.750
- omzetting uren civiel techniek in levering door derden	€	279.037
- bijraming rente rekening courant	€	665.000
- herziene urenverdeling	€	60.000
- bijraming opbrengsten catering	€	30.000
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	894.991
Totaal	€	5.247.242

Diversen:

- aanpassingen afschrijvingslasten	€	567.687
Totaal	€	567.687

Totaal positief alle programma's € **8.899.072**

Saldo totaal ten laste van het begrotingsresultaat 2008 € **863.499**

Investeringskredieten:

Bijraming BPM vervanging 3 bestelauto's	€	33.000
---	---	---------------

Dit heeft geen financieel gevolg voor de begroting 2008 maar wel voor de kapitaallasten in de begroting 2009. Dit wordt bijgesteld in de najaarsrapportage 2009.

Toelichting inhuur tijdelijk personeel:

Vanwege het grote aantal vacatures, het toenemende aantal gemeentelijke taken en forse stijging van de omzet in korte tijd (van € 80 naar 100 miljoen), wordt niet ontkomen aan de inhuur van personeel. Meestal kunnen de kosten van inhuur worden gedekt uit de vacatureruimte. Gegeven de hogere (uur)kosten van inhuur en de toenemende noodzaak tot inhuur, gaan de inhuurkosten de vacatureruimte (de dekking) overstijgen. Gevraagd wordt een krediet van € 780.000 voor inhuur van personeel. Voor een bedrag van € 320.000 is dekking aanwezig.

Toelichting bijraming huur en onderhoud software:

In de afgelopen jaren heeft de organisatie veel ICT-middelen aangeschaft om in haar werkprocessen ondersteund te worden. Bij deze aanschaffingen is niet altijd rekening gehouden met door te voeren wijzigingen in het beheer- en onderhoud (voor iedere ICT-aanschaf is het wenselijk en gebruikelijk om het onderhoud en de service op het

gekochte voor een aantal jaren te borgen). Dit heeft ertoe geleid dat over het jaar 2007 het onderhoudsbudget is overschreden.

Naar aanleiding van deze constatering is opdracht gegeven om een volledige scan uit te voeren op de onderhoudscontracten. Deze actie bevindt zich in een afrondende fase, waaruit nu al de conclusie kan worden getrokken dat het tekort van 2007 een structureel karakter heeft bij gelijkblijvend budget. De begroting 2009 – 2012 is aangepast voor de voorlopige uitkomsten van dit onderzoek. De begroting 2008 moet voor het beheer en onderhoud naar boven worden bijgesteld met € 110.000 om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en een solide bedrijfsvoering te waarborgen.

Toelichting bijraming rente rekening courant en aanpassing kapitaallasten

Al gevolg van het jaarrekeningresultaat 2007, de grotere reservepositie, de hogere baten in de exploitatie van 2008, de hogere rente en de vertraging bij investeringen en projecten is de begrote post rentebaten naar boven bijgesteld met € 665.000 voor rente en naar beneden bijgesteld met € 567.687 voor afschrijvingslasten. De meevallers zijn in principe éénmalig.

Zwembad Bosbadhal

Het 'oude' stichtingsbestuur is per 1 juli teruggetreden. Het 'oude' stichtingsbestuur kon zich niet vinden in de maximale subsidie die de gemeente jaarlijks beschikbaar stelt. Tevens kon het stichtingsbestuur geen kostenreductieplan ten aanzien van het zwembad aanleveren. Per 1 juli 2008 is een nieuw interim bestuur geformeerd die de opdracht heeft gekregen om de organisatie van het zwembad door te lichten en met een plan van aanpak te komen om het zwembad financieel gezond te krijgen en te houden. Tevens laat de gemeente zich extern adviseren over de nieuwe exploitatieopzet voor zwembad Bosbad. De mogelijke frictie- en interimkosten ad € 100.000 komen voor rekening van de gemeente.

Overzicht incidentele kosten Zwembad Bosbad

Kosten interim-directeur zwembad Bosbad	€ 77.350 (incl. BTW)
Advieskosten financieel	PM
Controlekosten Accountant	€ 13.000
Notariskosten tbv statuten	€ 1.200
Juridisch advies	PM
Personeelsbijeenkomst (3 keer)	€ 3.950
Audit sportfondsen / verzekeringen	€ 4.500
Totaal	€ 100.000

II-3. Niet gepland beleid

In de raadsvergadering van 23 oktober 2003 heeft u de verordeningen 212, 213 en 213a gemeentewet vastgesteld. Deze verordeningen bevatten de beleidsmatige uitgangspunten voor de uitoefening van de financiële functie. In de verordening 212 is de informatieplicht van het college voor nieuwe, niet in de begroting opgenomen activiteiten, opgenomen. Hierbij is het limietbedrag van € 50.000 (per investering en per aankoop van goederen en diensten, dus niet per productgroep) aangehouden, zijnde het huidige geldende plafondbedrag voor uitgaven voor niet gepland beleid.

Dit betekent dat:

- In principe geen voorstellen voor niet gepland beleid, reeds in uitvoering, in de voor- en najaarsrapportage zullen worden opgenomen die niet voldoen aan het bepaalde in artikel 212 gemeentewet;
- voorstellen die niet passen binnen artikel 212 gemeentewet, los van de voor- of najaarsrapportage, afzonderlijk aan u zullen worden voorgelegd;
- indien voorstellen niet gepland beleid, reeds in uitvoering, toch via de voor- of najaarsrapportage aan de raad worden voorgelegd, bijvoorbeeld afzonderlijke raadsbehandeling niet (meer) mogelijk of wenselijk is, expliciet zullen worden voorzien van de motivering daartoe.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de bijlage (1).

II-4 Verwerking moties uit de voorjaarsnota 2008 met financiële gevolgen Moties 10 Onderwijsbeleid

Vanaf 2010 € 50.000 overhevelen van Centra voor Jeugd en Gezin naar Integraal Jeugd en Onderwijsbeleid voor het voorkomen van jeugdproblematiek als gevolg van schooluitval. Voor het opstellen van de begroting 2010 wordt onderzocht of de middelen daadwerkelijk overgebracht kunnen worden zonder dat dit nadelige consequenties heeft voor de verantwoording naar het rijk.

Motie 14 Onderzoek duurzame energie

De gemeenteraad heeft op 25 februari 1999 beleid vastgesteld ten behoeve van de ontwikkeling van een windmolenpark aan de westzijde van Noordoostpolder. Op 17 april 2008 is een stuurgroep overheden/koepel ingesteld. De stuurgroep is in het leven geroepen om de plannen te bespoedigen en zich voordoende problemen gezamenlijk aan te pakken. In opdracht van het Ministerie van VROM is een analyse opgesteld om te bezien waar de knelpunten liggen en hoe realisatie kan worden bespoedigd. De opsteller van deze analyse heeft tevens voorstellen gedaan voor de instelling van een projectorganisatie. Deze projectorganisatie zal onder leiding van de stuurgroep de praktische kant van het proces op zich nemen. Voor het opstellen van een projectplan, planning en begroting door de projectorganisatie is een krediet nodig van €25.000.

Motie 23 Zwembad

Het 'oude' stichtingsbestuur is per 1 juli teruggetreden. Het 'oude' stichtingsbestuur kon zich niet vinden in de maximale subsidie die de gemeente jaarlijks beschikbaar stelt. Tevens kon het stichtingsbestuur geen kostenreductieplan ten aanzien van het zwembad aanleveren. Per 1 juli 2008 is een nieuw interim bestuur geformeerd die de opdracht heeft gekregen om de organisatie van het zwembad door te lichten en met een plan van aanpak te komen om het zwembad financieel gezond te krijgen en te houden. Tevens laat de gemeente zich extern adviseren over de nieuwe exploitatieopzet voor zwembad Bosbad. De mogelijke frictie- en interimkosten ad € 100.000 komen voor rekening van de gemeente.

Overzicht incidentele kosten Zwembad Bosbad

Kosten interim-directeur zwembad Bosbad (H. Bosma)	€ 77.350 (incl. BTW)
Advieskosten financieel	PM
Controlekosten Accountant	€ 13.000
Notariskosten tbv statuten	€ 1.200
Juridisch advies	PM
Personeelsbijeenkomst (3 keer)	€ 3.950
Audit sportfondsen / verzekeringen	€ 4.500
Totaal	€ 100.000

II-5. Voortgang nieuw beleid

Onderwerpen die nadere aandacht vergen, zoals tijdens de uitvoering blijkt, zijn zoals gebruikelijk in een bijlage, te weten bijlage 2, bij deze najaarsrapportage gevoegd.

II-6. Bestemming vrijvallende middelen

Na de budgettaire verwerking van de in deze rapportage opgenomen informatie en voorstellen in de begroting 2008, heeft de post saldo uitgaven en inkomsten een negatieve stand van € 516.133 welke gespecificeerd het volgende beeld geeft:

-	beginstand saldo uitgaven en inkomsten	€	0,00
-	positief resultaat uit voorjaarsrapportage/begr wijz 2008	€	202.366
-	negatief resultaat kredietbewaking (onderdeel II-2)	€	-/-863.499
-	negatief resultaat niet gepland beleid (onderdeel II-3)	€	-/-25.000
-	positief resultaat voortgang nieuw beleid (onderdeel II-5)	€	<u>170.000</u>
		€	-/-516.133

Bedacht moet wel worden dat de thans gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op de werkelijkheid over de eerste 7 maanden van het jaar. Zoals gebruikelijk zal, het rekeningresultaat volgend jaar bij de voorjaarsrapportage worden toegevoegd (positief resultaat) of onttrokken (negatief resultaat) aan de reserve beleidsplan. Bij de voorjaarsrapportage zal ook blijken hoe het verloop van de reserve beleidsplan voor de komende jaren eruit ziet.

Het voordelig saldo uit de kredietbewaking 2008 is, met uitzondering van het voordeel op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, hoofdzakelijk incidenteel van aard en werkt dus niet door naar latere dienstjaren. Voorzover er sprake is van structurele mee- of tegenvallers, is daarmee zoveel als mogelijk rekening gehouden in de ontwerp-begroting 2009.

III. RESUMÉ EN VOORSTELLEN

Samenvattend stellen wij u voor aan de hand van hetgeen in deze najaarsrapportage door ons is weergegeven tot besluitvorming te komen conform bijgaand ontwerp.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, e burgemeester,

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 oktober 2008,
no. 17433-1

Gelet op de artikelen 190, 191 en 192 van de Gemeentewet;

B E S L U I T:

1. De programmabegroting 2009 (-2012) volgens het voorgelegde ontwerp vaststellen.
2. In het kader van voortgang bestaand beleid en kredietbewaking diverse ramingen in de programmabegroting 2008 aanpassen.
3. In het kader van niet gepland beleid - reeds in uitvoering -:
  - a. Een krediet van € 30.000 beschikbaar stellen ten behoeve van het plaatsen van zonnepanelen op het gemeentekantoor;
  - a. Een krediet van € 28.037 beschikbaar stellen voor uitvoering van het verkeersveiligheidsplan gemeente Noordoostpolder 2008;
  - b. Een krediet van € 25.000 beschikbaar stellen voor een onderzoekskrediet voor de implementatie windenergiebeleid.
4. In het kader van voortgang nieuw beleid:
  - c. Een voorziening baggeren voor € 350.000 in te stellen en het exploitatiebudget baggeren af te ramen met € 350.000 en een bijdrage in de kosten van derden van totaal € 307.500 te ramen;
  - b. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen ad € 50.000 ten behoeve van het Gemeenschappelijk Actieprogramma Aansluiting Flevoland;
  - c. Een krediet beschikbaar stellen ad € 940.000 ten behoeve van de investeringen op diverse begraafplaatsen.
5. De uit deze najaarsrapportage voortvloeiende 24^e wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2008 vaststellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
Van 13 november 2008.

De griffier,   de voorzitter,

Bijlage 1 behorende bij de najaarsrapportage 2008 (onderdeel II-3).

NIET GEPLAND BELEID

A. Reeds in uitvoering.

A.1 Zonnepanelen op gemeentehuis.

In het collegeprogramma is als inspanningsverplichting opgenomen de totale energiebehoefte in de Noordoostpolder in 2015 zoveel mogelijk te dekken uit duurzame bronnen, zoals zonne-energie en geothermische energie.

Gebruik maken van zonne-energie sluit aan op het gemeentelijk klimaatbeleid, het collegeprogramma en de millenniumdoelstellingen.

Het plaatsen van ongeveer 30 m² zonnepanelen resulteert in een jaarlijkse afname van de CO₂ uitstoot van 2092 kg. Er wordt jaarlijks (prijspeil 2007) circa € 750,- op de elektriciteitsrekening bespaart.

Gevraagd: een krediet beschikbaar stellen ad € 30.000 ten behoeve van het plaatsen van zonnepanelen op het gemeentehuis.

Dekking: ten laste van de reserve beleidsplan.

A.2 Verkeersveiligheidsplan 2008.

Binnen het gedragsgedeelte van het verkeersveiligheidsbeleid van 2007 en daarvoor werd een jaarlijks bedrag van projectensubsidie beschikbaar gesteld door de provincie.

Op basis van de binnengekomen projectvoorstellen bepaalde het Vervoersberaad jaarlijks de toekenning van middelen aan projecten. De GS van de provincie Flevoland heeft besloten om vanaf 2008 over te gaan van project- naar budgetfinanciering voor typisch gemeentelijke onderdelen van het gedragsgedeelte van het verkeersveiligheidsbeleid. Op basis van een verdeling van het aantal inwoners ontvangt de gemeente Noordoostpolder hiervan structureel vanaf 2008 een bedrag van € 28.037. Hier tegenover dient de gemeente jaarlijks een verkeersveiligheidsplan te overleggen aan de provincie, waarin aangegeven wordt waaraan het geld wordt uitgegeven.

Gevraagd: een krediet beschikbaar stellen ad € 28.037 voor uitvoering van het verkeersveiligheidsplan gemeente Noordoostpolder 2008.

Dekking: ten laste van de jaarlijkse bijdrage van de provincie.

A.3 Onderzoekskrediet implementatie windenergiebeleid.

De gemeenteraad heeft op 25 februari 1999 beleid vastgesteld ten behoeve van de ontwikkeling van een windmolenpark aan de westzijde van Noordoostpolder. Op 17 april 2008 is een stuurgroep overheden/koepel ingesteld.

De stuurgroep is in het leven geroepen om de plannen te bespoedigen en zich voordoende problemen gezamenlijk aan te pakken. In opdracht van het Ministerie van VROM is een analyse opgesteld om te bezien waar de knelpunten liggen en hoe realisatie kan worden bespoedigd. De opsteller van deze analyse heeft tevens voorstellen gedaan voor de instelling van een projectorganisatie. Deze projectorganisatie zal onder leiding van de stuurgroep de praktische kant van het proces op zich nemen. Voor het opstellen van een projectplan, planning en begroting door de projectorganisatie is een krediet nodig van € 25.000.

Gevraagd: een krediet beschikbaar stellen ad € 25.000 ten behoeve van een onderzoekskrediet implementatie windenergiebeleid.

Dekking: ten laste van het begrotingsresultaat.

Bijlage 2 behorende bij de najaarsrapportage 2008 (onderdeel II-5).**Bijstellingen in de voortgang nieuw beleid.****1. Subsidie Gemeenschappelijk Actieprogramma Aansluiting Flevoland (GAAF).**

Op 5 april 2006 hebben de provincie Flevoland, de 6 Flevolandse gemeenten, de Flevolandse schoolbesturen en Justitie-Politie in Flevoland middels het afsluiten van het Convenant Gemeenschappelijk Actieprogramma Aansluiting Flevoland verklaard samen te willen werken aan het versterken van de aansluiting in de hulp, zoals deze in de afzonderlijke sectoren van niet geïndiceerde-, geïndiceerde-, onderwijs- en justitiële zorg gegeven wordt aan kinderen.

Dit moet leiden tot een effectievere, efficiëntere en vooral sluitende aanpak zodat er geen kinderen in Flevoland buiten de boot vallen.

De provincie Flevoland heeft de bereidheid uitgesproken om voor drie jaar ten hoogste € 50.000 per jaar per gemeente te reserveren voor activiteiten die aansluiten bij GAAF. De gemeente Noordoostpolder heeft een aanvraag gedaan voor een drietal activiteiten.

Gevraagd: een aanvullend krediet beschikbaar stellen ad € 50.000 ten behoeve van het Gemeenschappelijk Actieprogramma Aansluiting Flevoland.

Dekking: ten laste van de jaarlijkse bijdrage van de provincie.

2. Projectovereenkomst gemeente en waterschap Zuiderzeeland n.a.v. hotspotproject.

De nieuwe waterwet legt het functioneel oppervlaktewaterbeheer via de provincie bij het waterschap neer. In lijn met deze wijziging is ook door de provincie ingestemd met de wijziging van de kostentoedelingsmethodiek waardoor de bewoners in de bebouwde gebieden meer moeten gaan betalen aan het waterbeheer. Naar aanleiding van de nieuwe kostentoedeling per 1 januari 2008, wil het waterschap ook per 2008 zichtbaar aan de slag in stedelijk gebied. Het waterschap wil dit doen door een aantal projecten in het stedelijk gebied gezamenlijk met gemeenten versneld op te pakken. Het gaat in deze versnelling specifiek om het aanpakken van een aantal hotspotprojecten, niet om het regulier beheer en onderhoud. De bijdrage van het waterschap aan deze projecten zal gebaseerd zijn op een 50/50 kostenverdeling van de werkelijk gemaakte uitvoeringskosten van baggeren en oeverinrichtingen, met een maximum van 50% van de vooraf geraamde kosten.

Gevraagd: a. een voorziening baggeren voor € 350.000 in te stellen;
b. het exploitatiebudget baggeren af te ramen met € 350.000
c. een bijdrage van het waterschap in de baggerkosten te ramen van € 137.500
d. een bijdrage van het waterschap in de kosten van de renovatie van Wijkpark West te ramen van € 170.000

Dekking: de kosten van baggeren ten laste van de voorziening baggeren brengen en de bijdrage van het waterschap in de kosten van de renovatie van Wijkpark West ten gunste van het begrotingsresultaat.

3. Investerings uitbreiden en verbeteren begraafplaatsen 2008.

Als gevolg van een niet duidelijk redigeren in de begroting 2008 bestond de indruk dat het totaalbedrag van de investeringen reeds bij de begrotingsvaststelling beschikbaar was gesteld, hetgeen een misvatting blijkt. De exploitatielasten van de investeringen zijn opgenomen in de begroting, conform de beleidsplanning 2008-2012. Om middelen daadwerkelijk te kunnen inzetten dient echter de gemeenteraad krediet te voteren. Om deze ambivalentie op te heffen is het het meest eenvoudig dit te laten lopen via de najaarsrapportage.

Gevraagd: een krediet te voteren ten behoeve van de investeringen op diverse begraafplaatsen ter grootte van € 940.000

Dekking: lasten zijn verwerkt in de tarieven begraafrechten

Behoort bij het besluit van de
raad van de gemeente
Noordoostpolder d.d. 13 november 2008
De griffier,

PROGRAMMA		VERHOOGING	VERLAGING	NIEUWE RAMING
Nr.	Omschrijving			
	In deze begrotingswijziging zijn de financiële consequenties verwerkt voortvloeiende uit het raadsvoorstel inzake Najaarsrapportage			
	<u>LASTEN</u>			
1	Openbare orde en veiligheid	98.866	22.992	2.992.813
2	Openbare werken	851.086	1.311.690	21.232.816
3	Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	2.919.137	1.099.082	27.230.894
4	Onderwijs en Educatie	41.454	729.774	7.924.301
5	Cultuur	50.000	85.641	3.742.646
6	Welzijn	771.743	141.037	9.464.938
7	Sport	248.989	299.151	3.948.267
8	Economische Ontwikkeling	373.880	192.083	3.235.865
9	Sociale zekerheid	159.671	357.240	24.408.276
10	Inwoners, bestuur en organisatie	829.617	501.249	6.600.616
11	Financiën	5.458.530	5.870.445	2.055.756
		11.802.973	10.610.384	
	Mutaties reserves	5.536.179	121.810	
	TOTAAL	17.339.152	10.732.194	
	<u>BATEN</u>			
2	Openbare werken	416.871	353.579	9.087.793
3	Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	2.450.559	422.452	25.257.798
4	Onderwijs en Educatie	6.444	13.022	957.921
6	Welzijn	317.146		2.110.945
7	Sport		61.484	441.860
11	Financiën	3.550.329	381.035	54.947.877
		6.741.349	1.231.572	
	Mutaties reserves	1.825.183	728.002	
	TOTAAL	8.566.532	1.959.574	

